

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Kapuzárás előtt . . .

— Az iparművészeti kiállítás utolsó napja. —

Debrecen, április 20.

A debreceni iparművészeti kiállítás kapuját ma délután 5 órakor becsukják a derék és lelkes rendezők. Sokan aggályokkal, tartózkodással fogadták ezt a kiállítást a — megnyitás előtt. Nemcsak olyanok, akik szeretnek lekicsinyelni mindent, ami a miénk.

Hanem azok is, akik szeretetből féltek, hogy itt is tucatnyi különleges, különönc dolgokat, sikerült és kevésbé sikerült dolgokat fognak majd összehalmozni! Holott ezt a kiállítást méltán nevezték el iparművészeti kiállításnak. A gyakorlati ipar alkotásait izlésével gazdagította itt a művészet. A magyar iparművészet fejlettségének gyönyörű jelenje, fejlődés képességének magával ragadó jövője tárult fel itt.

Akik ezt a kiállítást látogatták, pedig helyből, mint messze vidékről sokan látogatták, tanulhattak, gyönyörködhetek itt, hogy szemök is belekaprázódott ebbe a gazdagságba.

A közönség megtanulhatta, hogy a legteljesebb becsülését és elismerését érdemi az anyire fejlett és törekvő iparművészet! Tehát hogy ezt pártolni mamár nem is kötelesség, de gyönyörűség! Az iparosok pedig erőt és biztatóst merithettek innét! Fejleszthették, nemesíthették az izlésöket.

A kis kolibri madárnak sasszárnya nőtt! Ha továbbra is így halad, így fejlődik, eredetiségében és sokoldalúságában így terjeszkedik a magyar ipar, az iparnak művészetig fokozása, a világversenyben is biztosítani fogjuk a helyünket! És a műhelyekből is dicsőség árad a magyar névre! A magyar elmének és művészkéznek alkotásaira.

A kapuzárás előtt, az iparművészeti kiállítás utolsó napján ismételt felhívjuk a közönséget! Tömegestől keressék fel ezeket a művészetnek szentelt csarnokokat! Vásárlásaikkal is mozdítsák elő ennek a sikerét! Tehát viszontlátásra — még a kapuzárás előtt is — az iparművészeti kiállításon!

Szterényi Bukarestben. Szterényi József államtitkár, aki jelenleg tudvalevőleg Bécsben időzik, szerdán visszatér Budapestre, a honnan csütörtökön délután Bukarestbe utazik, mert a román kereskedelmi szerződés tárgyalásai annyira előrehaladtak, hogy péntekre már a szerződés aláírása várható.

A tüdőbetegek szanatoriumának elhelyezése városunkban.

Írta: Dr. Tüdős Kálmán Debrecen sz. kir. város tiszti főorvosa.

Mióta városunknak a „József kir. herceg Szanatorium egyesület” 150 ezer koronát és fenntartási költséget ajánlott fel egy városunk területén felállítandó tüdőbetegek gyógyítására szolgáló gyógyintézet (szanatorium) számára és a városi közgyűlés szintén 150 ezer korona összeget és 30 holdnyi területet helyezett kiállításba az említett célra: mindenféle élénk eszmecsere folyik a felett, hogy hova építtessék fel az intézet, vagy más szóval, hol adjon a város e célra helyet.

Az alábbi sorokkal az a célom, hogy a kérdést lehetőleg minden irányban megvilágítva, módot nyújtsak arra, hogy e rendkívül fontos kérdésben mindenki tisztán láthasson és ehhez képest foglalhasson állást. Teszem pedig ezt nemcsak hivatalos állásomból kifolyólag, hanem főképen azért, mert meg vagyok győződve a felől, hogy ez a rendkívül fontos ügy intézmény csak abban az esetben fog nemes hivatásának megfelelni, ha az a neki való helyen létesül.

A debreceni szanatorium-egyesület vezetősége április 3-ikán tartott ülésében egyhangulag azt a véleményt nyilvánította, hogy legalkalmasabb, sőt mondhatni a célnak egyedül megfelelő alkalmas hely a Nagyerdő azon része lenne, mely a pallagi vasutól jobbra az első keresztút mellett a nagyerdei fürdőháztól mintegy másfél kilométernyi távolságra terül el és elhatározta, hogy a városi tanácsnak ezt a helyet fogja javasolni.

Alig hozott ez a határozat, máris több oldalról aggodalmak merültek fel és nyilvánultak ki. Különösen azt vetették ellen, hogy a Szanatorium ott akadályozza a város, illetőleg a nagyerdő parkszerű fejlődését, zavarná az üdülést kereső közönséget, sőt ártalmára is lenne annak a fertőzés veszélye által.

Olyan aggodalmak ezek, melyek megérdemlik a legnagyobb figyelmet s eloszlásuk első rendű közérdek. Hogy helyesen mérlegelhessek őket, szükséges előbb ismerni a tüdővész (gümőkór) természetét, jelentőségét, az ellene folyó küzdelem mai állását, gyógyításának módjait és a szanatoriumok értékét ebben a küzdelemben. Természetes, hogy az ide vonatkozó vitás kérdések mellőzésével, itt csak a szigorú tudományossággal megállapított tényekkel foglalkozhatunk.

A tüdőgümőkór (tüdővész) úgy áll elő, ha annak bacillusa valami módon az emberi szervezetbe jutva, a tüdő szövetébe hatol és ott roncsolási folyamatot indít meg. A bejutás történhetik a szájon keresztül leggyakrabban fertőzött élelmi szerek, különösen tej, ritkábban fertőzött levegő útján. Nagyon gyakori a gyermekkorban a fertőzésnek az a módja, hogy a kis gyermek a földön, padlón mázskálva, kezével nedves köpetbe, vagy köpettel fertőzött tárgyhoz (szőnyeg, ruhanemű stb.) nyúl s azután kezét szájához viszi, ujját szopja, vagy fertőzött kezével kenyeret stb. eszik. A fertőzésnek azon, régebben általánosnak tartott módja, hogy a tüdővész köpet beszáradva elporlik és így a levegőbe jutván, belehelhetik, az újabb vizsgálatok szerint nagyon ritka már csak azért is.

mert a bacillus ha kiszárad, vagy ha napfény, világosság éri, nagyon hamar elpusztul és többé nem fertőz.

Ha bacillusok jutottak a szervezetbe, azok legnagyobb része ott a vér és egyéb anyagok segítségével hamarosan elpusztul. Csak akkor tudnak megtelepedni, ha a szervezet valami gyengeségi állapota miatt védekezni ellenük nem tud. Ilyen gyengeséget okoznak kiállott betegségek, (különösen az influenza) kicsapongások, kimerítő munka és kimerítő élvezetek (különösen a kettő együtt) iszákosság, rossz táplálkozás, rossz lakás, szóval minden, a mi az ember erejét fogyasztja. Tehát az ember azzal, hogy a fertőzöttnél ki van téve, még nem lesz tüdőbeteg. Hiszen ha így volna, akkor a nagy városok rövidesen kihalnának, mert ezeknek nyilvános helyei, lakásai, iskolái és utcái állandóan el vannak árasztva tüdővész bacillusokkal. Én magam másfél éven át, mikor reggeltől estig tüdővész köpeteket vizsgáltam, mindennap kitudtam mutatni saját nyálamban e bacillusokat és még sem lettem beteg.

De ha a bacillusok rájuk nézve kedvező viszonyokat találnak, megfészkelik magokat a szervezetben, legtöbbször a nyirokmirigyekben és itt megint el tudnak lenni éveken, sőt évtizedeken át a nélkül, hogy bajt okoznának. Csak megint ha valami gyengítő hatás éri a szervezetet, (betegség stb.) akkor élednek fel, gyarapodnak, vándorolnak a vér és nyirok utakon s végül eljuthatnak a tüdőbe is, hol pusztító hatásukat kifejtik. Ártalmasságuk részint a tüdő szövetének elpusztításából áll, részint pedig abból, hogy bizonyos mérges anyagokat termelnek, melyek a vérbe jutva mérgezik az egész szervezetet, lázt okoznak és elsorvasztják az embert. Ha azonban a már beteg, de még elég erőben levő ember megint kedvező viszonyok és behatások alá kerül, akkor a szervezet ismét elkezd tüdővész pusztító munkáját és ilyenkor lassanként beáll a gyógyulás.

Az elmondottakból látható, hogy a bacillus nem egyedüli oka a tüdővésznek, hanem csak egyik tényező azok között, melyek szükségesek a betegség létrejövételéhez.

Igy állván a dolog, ebből önként következik, hogy a tüdővész terjedése ellen a fertőtlenítő eljárások mellett elsőrangú szerepe lesz az általános egészségügyi viszonyok javításának és a szervezet jó erőben való megőrzésének, ami megint a vagyon és kereseti viszonyok javulásától, valamint az okos, értelmes életmód megszokásától függ. Hogy ez utóbbi ismét a nevelésügygel áll kapcsolatban, mindenki beláthatja. Minden szakember előtt világos ma már, hogy a tüdővész leküzdése nem annyira orvosi, mint szociális kérdés.

A tüdővész gyógyítását illetően két módszer érdemel figyelmet, melyeket ma már kapcsolatosan is alkalmaznak. Az egyik az úgynevezett diétás-fizikális gyógy mód, mely a szervezet erejének, ellenállási képességének fokozása, valamint a betegnek célszerű életmódhoz való szoktatása által törekszik a bacillusok ártalmas munkáját megszüntetni és a beteg egészségét így helyreállítani, későbbre is biztosítani. A cél elérhető házi, vagy szanatoriumi gyógyítás útján. A házi gyógyítás nagyon szép eredményeket mutat fel ott, ahol a hozzá szükséges feltételek megvannak. Ezek a vagyonosság és a betegnek, valamint környezetének magas értelmi színvonala. Világos,

Színház után „Angol királynő”.

hogy nem sok helyen lesz alkalmazható. A szanatoriumi gyógyítás lényege abból áll, hogy a beteget megfelelő eljárások által erősíti, edzi és rászoktatja a célszerű életmódra. A gyógyulást magát nem képes teljesen eszközölni. — Csupán a beteg erejét állítja helyre és rávezeti a beteget arra az utra, melyen haladva néhány év alatt célt ér, vagyis igazán meggyógyul. Ezért rendkívül fontos, hogy a szanatoriumból javult és munkabíró állapotban kikerült beteg még hosszabb ideig a szanatoriumi rend és fegyelem hatása alatt, más szóval ellenőrzés alatt álljon.

A másik gyógymód arra irányul, hogy a bacillusok által termelt mérges anyagok, oltások által lehetőleg megsemmisíttessenek. Az e nemű eljárások még ez idő szerint nem képesek olyan kétségbevonhatatlan eredményeket felmutatni, mint például a differia, himlő vagy veszettség elleni oltások, minélfogva a diétás-fizikális gyógymódot nem pótolhatják. Nincs is sok kilátás arra, hogy valamikor pótolni fogják. Sok szanatoriumban ma mindkét eljárás használatban van.

Ami már most a tüdővész jelentőségét illeti, erre nézve jegyezzük meg a következőket: a tüdővész a legelterjedtebb betegség. Kétségtelenül, megbízható statisztikai adatokkal be van igazolva, hogy Magyarországon átlag minden 5-ik ember ebben a betegségben hal meg. Ha ehhez hozzá vesszük a gyógyult eseteket, bátran mondhatjuk, hogy az élő emberek közül minden 3-dik vagy tüdőbeteg, vagy keresztül ment ezen a betegségen. Sőt Nágeli svájci tanár azt találta, hogy minden 30 évnél idősebb ember hullájában megvan a fennálló vagy lefolyt gümőkór jelei. Debreczenben a múlt március hónapban, mikor kanyaró és vörheny-járvány uralkodott, 43 halálozás történt gümőkórban. Ha a gyanus eseteket is hozzávesszük, e szám 60-ra, vagyis az összes halálozás 25%-ára emelkedik. — Ugyanezen hónapban az uralkodó járványos betegségek mindössze 12 halálozást okoztak.

Már e számadatok is eléggé jellemzők. De igazi képet csak úgy nyerünk a gümőkór óriási jelentőségéről, ha tekintetbe vesszük ennek a betegségnek a lefolyását. A tüdővész (gümőkór) nem jelentkezik hirtelen. Lassan, alig észrevehető egészségi zavarokkal kezdődik, mert a bacillusoknak idő és alkalom kell ahhoz, hogy befészkelődjenek, majd a tüdőbe jussanak, ott szaporodhassanak. A roncsolás is eleinte csak parányi kis helyen kezdődik és hetek, hónapok múlva fejlődik annyira, hogy komolyabb egészségi zavarokat okozhat. Az orvosi vizsgálat is csak akkor állapíthatja meg a tüdő bántalmazott voltát, mikor az elváltozások már bizonyos fokot elértek. És azután is rendszeren évek telnek el, míg végre a beteget a halál megváltja a szenvedésektől. Ez a hosszas, ugynevezett idült lefolyás az, ami a bajt óriási közgazdasági fontosságúvá teszi. Mikor a tüdőbeteg kezdi észrevenni, hogy gyengül, munkaereje hanyatlik, orvoshoz fordul. Ez megvizsgálja, rendel neki gyógyszert is, de megrendeli egyúttal a teljes testi-lelki nyugalmat, a bőséges jó ellátást és a hosszabb időre, hónapokra terjedő pihenést, esetleg üdülőhely felkeresését. Mindez sok készpénz kiadásba, munkabér veszteségbe és időbe kerül. A legtöbb ember nem teheti meg. Aki mégis megteszi, rákölti megtakarított kis pénzét, vagyonát, adósságot is csinál és így egy-két év alatt elveszti összes addigi munkájának eredményét, családját először nélkülözésnek, azután valóságos nyomornak teszi ki, hogy végül maga is nyomorban haljon meg, nem hagyva maga után egyebet, mint néhány, a betegség lefolyása közben fertőzött, félig vagy egészen züllött gyermeket. Ezek aztán vagy kis korukban elhalnak (még ez a legjobb rájuk nézve) vagy hurcolva magában a fertőző csírákat, munkabíró korukban ők is betegek lesznek és családjukban elől kezdődik a leírt história. Minden családfentartó tüdőbeteg egész család, sőt egész nemzedékek erkölcsi és anyagi romlásának okozója.

Nem sok képzelő tehetség kell hozzá be-

látni, hogy micsoda rengeteg kár és szenvedés áll elő, uralkodik és pusztít ily módon az emberek között. Ha ezt így elgondoljuk, csak akkor látjuk be, hogy mennyire igaza volt Korányi tanár főrendiházi tagnak, mikor azt mondta, hogy: „A tüdővész (gümőkór) leküzdése lesz a XX-ik század legnagyobb és legszebb feladata.“

(Folytatjuk.)

A szultán detronizálása.

A török forradalom.

Menekül Abdul Hamid.

Páris, április 20. A Havas-ügynökség az elmúlt éjszaka Konstantinápolyból a következőket jelenti: Hirlik, hogy az ifju-török bizottság a szultánnak ma este 10 óráig határidőt szabott a lemondásra. Sinovjev orosz nagykövet vezeti a tárgyalásokat. A „Terek“ nevű orosz cirkáló, a mely Athénből érkezett, állítólag áthalad a Bosporuszon, hogy felvegye a török szultánt.

Konstantinápoly, április 20. A városban elterjedt azon híresztelések, amelyek szerint katonai küldöttség ment a Jildizbe, hogy a szultánt lemondásra kényszerítse, aminek a szultán nem akar eleget tenni, nem nyert megerősítést.

A küszöbön álló eseményekre való tekintettel a képviselők magatartása a mai ülésben határozatlan volt. Az ifju-törökök ma nyugodtan viselkedtek. A következő ülés szerdán lesz. Musztafa elnök, aki szíriai kerületet képvisel és a pártonkívüliek közé tartozik, jól elnökölt. A kamarában, a folyosókon, valamint ezek környékén élénk mozgolódás van. A leghihetlenebb híresztelések keringenek. Így a rendőrminiszter a folyosókon azt beszélte, hogy 10,000 ember már a Sztambul előtti magaslatokon áll. Más hírek szerint a szultán már lemondott vagy megszökött, ugyanis a bizottság a sejk ül izlamtól megkapta a detronizálási fétvát s a szultánnak a lemondás dolgában ultimátumot küldött. Továbbá a szolgazsemélyzet kezdi elhagyni a Yildiz-palotát. A változás ma éjszakára várható. A szultán két nagykövetet kért fel, hogy akadályozzák meg a tróntól való megfosztását és részesítsék védelemben. Mindezen hírek megerősítenek és ellenőrizhetlenek és a Yildiz magatartásáról és hangulatáról szóló egyéb információkkal is erősen ellentétben állanak. Ezek regisztrálása csupán a város szellemi és erkölcsi atmoszférájának jellemzésére történik.

Az izgalmat fokozzák a nem török nyelvű lapok által kiadott különkiadások. A török sajtó tartózkodó magatartást tanusít. Az itteni családok vidékre költözése ma fokozódott.

A kabinet, rögtön a kamara elhagyása után, minisztertanácsot tartott a portán, mely még nem ért véget.

A szultán gyöngelméjü.

Konstantinápoly, április 20. A minisztertanács tegnap döntött a szultán eltávolításának ügyében. Minthogy török uralkodót a törvény értelmében csak elmebaj esetén lehet a tróntól

megfosztani, a szultánt beszámíthatatlannak nyilvánítják és életfogytiglan internálni fogják.

Az új szultán.

Konstantinápoly, április 20. Resad efendit ma Szalonikiben szultánná proklamálták. Kiamul basa már napokkal ezelőtt táviratot küldött Refad efendinek, hogy készüljön a trón elfoglalására. Szalonikiben a katonák már szombat óta Resadot tekintik szultánnak. A 2. és 3. hadtest előcsapatai még mindig Konstantinápoly előtt táboroznak és várják a parancsot a bevonulásra. Ez azonban aligha fog megtörténni, mert az ifju-törökök győelmét most már nem veszélyezteti semmi és a béke helyreállítását mutatja az a körülmény is, hogy a Velelet-vasut“ igazgatósága magától a kormánytól kapott parancsot, hogy a szaloniki és drinápolyi hadtestek legénységét a pályaudvarokon élelmezze. Most már Adamában is minden csendes. A vérengzés áldozatainak számát 1000-re becsülik.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.

Közgyűlési tárgyak véleményezése.

Debreczen, április 20.

A jog- és pénzügyi bizottságnak délután tartott gyűlésére nyáriasan, felöltő nélkül jelentek meg sokan. Az enyhe tavaszi délután, az első igazán szép tavaszi délután nem tette érdekesebbé és élvezetesebbé a zárt falak közé rekesztett ülést.

Erről-arról úgy elbeszélgettek az urak, hogy Vecsey Imre főjegyző többször is kénytelen volt meg-megrázni a csengőt, szeliden jegyezvén meg:

— Uraim! méltóztatnának talán meghallgatni az előadót is?

Zsimmm! Zsomm! mintha csak cserebogarak zümmögtek volna a levegőben, oly vontatottan folyt le a gyűlés.

A jószágtartó gazdákat bizonyosan érdekelni fogja, hogy feloldott felebbezés és miniszteri leirat kapcsán ismét foglalkoztak a „törzsgulya“ felebbezésének kérdésével. Egyhangulag kimondták, hogy a törzsgulyát „D. V.“ (Debreczen város) bélyegzővel kell ezután bélyegezni, mert ez a gulya is városi tulajdon.

Solymosi Elek kiváló színművész, ki álmilag engedélyezett színészi és szónoklati iskolájával (melyben a főiskolai ifjakat tandíjmentesen és elismerésre méltó sikerrel oktatta az elegáns szónoklás művészetére!) új ösvényt tört Debreczenben, segélyért folyamodott a városhoz. Többek is hozzászóltak a kérdéshez! Végezetül ezer korona segélyt véleményeztek megadni az 1910-dik évre.

A legjobb akarat mellett sem mondhatni, hogy kényeztetik Solymosit. . . Pedig érdemei bokrosan volnának rá!

Azonban helyeselni tudjuk egy okos határozatukat. Idegen nevű debreceni lakosok folyamodtak a községi kötelékbe való felvételért és a szokásos díj leengedését kérték. . . Leginkább munkás emberek voltak ezek, kiknek véleményezték a mérsékelt díj lefizetését, de egyidejűleg felhívják őket, ha már ennyire

Végkiárulás!

A Hajdu József Piacz-u. 50. sz. alatti csödtömegéből megvett áruk a mai naptól kezdve becsáron alul árusítatnak. A berendezés eladó.

megszerették a debreceni földet, magyarosítsák meg a nevüket is.

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén jelen voltak Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt dr. Vargha Elemér, Király Gyula tanácsnokok, dr. Magoss György főügyész, Kondor Kálmán számvevő, Szilágyi Imre, dr. Fejér Ferenc, dr. Bacsó Dezső, Rickl Antal, Sinka Sándor, Márk Endre, Kernhoffer József, Nagy Jakab, Kaszanyitzky Andor, Csanak József, dr. Kenézy Gyula, dr. Freund Jenő, Komlóssy Arthur bizottsági tagok és dr. Tóth Emil jegyző.

Kevéssel három óra után nyitotta meg az ülést Vecsey Imre elnök. Első tárgya volt a hortobágyi törzsgulya szaporulatának bélyegzése, melyre vonatkozólag a város és a gazdaközönség között eltérő nézetek merültek fel. A város a szaporulatot „D. V.” betűkkel bélyegeztette, mivel szerinte a szaporulat a város közönségének tulajdona. A gazdák ezzel szemben „D. G.” jellel kívánták bélyegezni. — A közgyűlés is emellett foglalt állást. Ezen közgyűlési határozatot a belügyminiszter megsemmisítette s a határozathozatalra utasította a várost. A bizottság javasolja, hogy „D. V.” betűkkel történjék a lebélyegzés, mivel a törzsgulya városi vagyon.

Ezen ügy letárgyalása után Kaszanyitszky Endre kérte a bizottságot, hogy változtassa meg azt a javaslatot, melyet a bizottság az Urkocsis egyesület kérelmére hozott a múlt ülésén. A bizottság nem határozott a kérelemre nézve, mert azon a nézeten volt, hogy e tárgy nem szerepelvén a tárgysorozatban, nem is tárgyalható. Ha új kérvényt adnak be az urkocsisok, akkor fogják tárgyalni.

Elhatározta a bizottság, hogy a siketnémák fentartásáról szóló törvény alkotója mellett felírja a képviselőházhoz.

Ariánoszká Ferdinánd, Zigmontovics Sándor, Pasicka Valentin és Napraltnik Ferenc debreczeni lakosok a községi kötelekbe való felvétel iránt folyamodtak. A bizottság a törvényeket kiegészítése céljából visszadta a tanácsnak.

Solyomossy Elek, a sziniiskola és szónoklati iskola igazgatója az első évi tulkiadásainak fedezésére segélyt kért a várostól.

Komlóssy Arthur úgy tudja, hogy nevezetes eredményeket ért el, nemcsak a színésziskolájával, de a főiskolai ifjúság számára rendezti szónoklati iskolájával is. Solyomossy Elek egyébként kiváló művész; azért javasolja az előadóval szemben, hogy 2000 korona segélyt adjanak meg.

Kondor Kálmán számvevő, dr. Freund Jenő és Márk Endre hozzászólása után, utóbbinak javaslatára 1000 korona megszavazását véleményezik, beillesztve az 1910-ik évi költségvetésbe.

Leitner Jenőnek bérletmeghosszabbításra vonatkozó kérelmét elutasították. Horváth Gusztáv kórházi alkalmazottat a nyugdíj kötelekbe felvették. Kimondták, hogy Pécs városnak átiratát, mely a közterhek viselését minden állami hivatalnokra és a katonákra is ki akarja terjeszteni, hasonszerű felirattal fogják támogatni.

Az elnök a jövő ülés idejét folyó hó 27-ére tűzte ki s ezzel az ülés véget ért.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Tisztogatás a nemzetiségi iskolákban. Dr. Vértessy Gyula Temes vármegye kir. tanfelügyelője, lapunknak is kiváló dolgozó társa mindössze pár hónap óta működik Temes megyében, de erélyesnek ismert kezényma máris erősen látszik. Ugyanis nevezett tanfelügyelőnek a közigazgatási bizottság ülésén előadott jelentéseiből kitűnik, hogy a vezetése alatt álló tanfelügyelőség ezideig, vagyis négy hónap óta meglátogatott 179 tanintézetet, ezek közül, főleg a magyar nyelv tanításának elhanyagolása miatt, egyházi főhatósági uton, a megintést megelőzőleg figyelmeztetve lett 16 iskola; 40 iskola első foku megintése iránt pedig előterjesztést tett a tanfelügyelő a kultuszminiszternél a közig. bizottság útján. Ha az első megintés nem használ, következik a második s azután az iskola bezárása. Az iskolák megintésével egyidejűleg, dr. Vértessynek a vár-

megyei közigazgatási bizottság útján tett felterjesztéseire valószínűleg egy csomó fegyelmi eljárás is folyamatba fog tétetni a magyar nyelv tanítását elhanyagoló tanítók ellen.

A debreczeni ref. egyház gazdasági bizottsága 1909 év április hó 22-én délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart.

Irodalom, művészet.

Debreczen, április 20.

Istvánffy mester műveinek a kiállítására ismételten felhívjuk az előkelő uricsaládok figyelmét. Ilyen kedvező alkalom ritkán nyílik Debreczenben, hogy igazán nagybecsű és mégis jutányosan beszerezhető festményekkel ékesíthessük otthonunkat. Istvánffynak most a Bikaszállóban és fent a Kaszinó helyiségében vannak kiállítva művei! Odafent a Kaszinóban dolgozgat is a kiváló mester, akinek a tárlatát ismételten és a legmelegebben ajánljuk a műbarátok és művelt családok pártolására.

A Holnap új versei címen tekintélyes nagyságu, tetszetős kiállítású könyvet kaptunk Budapestről. Ez már második kötete a holnaposok tagadhatatlanul érdekes és forrongást ébresztett társaságának. Kollányi Boldizsár előszóval vezeti be az újkötetet, amelyben Ady Endre, Babits Mihály, Balázs Béla, Duska Ákos, Emőd Tamás, Juhász Gyula, Miklós Jutka adtak közre költeményeket. A kötetet ismertetni fogjuk.

Felhívás

az összes birtokos közönséghez.

Debreczen, április 20.

A földadókataszter kiigazításáról és a földadó százalékának megállapításáról szóló 1909. évi V. törvénycikk 1. §-ának 2. pontja az egyes földrészteltek, dülők, vagy egész határok osztályozásánál mutatkozó aránytalanságok új osztálybasorozás, esetleg új tiszta jövedelmi fokozatok felállítására által leendő megújítását célozza. A kataszteri munkálatoknak ily értelemben leendő kiigazítására nézve, az idézett törvénycikk 3. §-ának első bekezdése értelmében a községi képviselőtestületnek és legalább 20 községbeli földadókötteles birtokosnak is joga van indokolt és esetleg a szomszédos határterületekre is kiterjedhető javaslatot tenni.

A törvénynek ezen rendelkezésénél fogva felhívom tehát a községi képviselőtestületet, valamint az összes birtokos közönséget, hogy a földadókataszter kiigazítására vonatkozó írásbeli javaslatokat, az idézett törvénycikk életbeléptétől számított 3 hónap alatt, vagyis legkésőbb 1909. évi július hó 1-ső napjáig postadíjmentes ajánlott levélben közvetlenül hozzám küldjék be. Az egyes földrészteltek jelenlegi osztályozásáról a községre kitért egyéni birtokosokból és kataszteri munkálatokból szereshető tájékozódás.

A javaslatokban megjelölendők az újból osztályba soroztatni kért földterületek (földrészteltek, dülők, vagy puszták), esetleg a módosítani javasolt tisztajövedelmi fokozatok, továbbá az indok, mely miatt a kiigazítás kérelmek. Indok megjelölése nélkül, csak általánosságban tett javaslatok érdemlegesen nem tárgyalhatók. A kiigazítás iránt tett javaslatok vissza nem vonhatók. Abban az esetben, ha a javaslat 20, vagy több községbeli földadókötteles birtokos részéről adatik be, az illető birtokosok, aláírásuknak valódiságát, valamint azt a körülményt, hogy tényleg községbeli földbirtokosok, a községi eljáráság által az írásbeli javaslaton záradékkal hitelesen igazoltnak tartoznak.

Budapest, 1909. április 1.

Dr. Wekerle Sándor s k.

a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök.

HIREK.

Zubovics Fedor, mint sáskairtó.

Az európai hírű sportszmén a Hortobágyon.

Debreczen, április 20.

Elmondhatni, hogy Zubovics Fedor huszárkapitány a nevét ösmerik a világ minden tájékán.

Évtizedek óta nem volt olyan háboru, amelyben Zubovics személyesen részt ne vett volna. Kezdve az orosz-török háborútól a japán-orosz háborúig, minden véres mérkőzésben részt vett Zubovics kapitány, aki egyike a legbravurosabb lovasoknak, kardvivőknek és lővészeknek. Ha már a háboru izgalmait nem élvezheti, akkor a legsötétebb Afrikát barangolja fel Zubovics. Vadászatja az oroszánt, meg a vadembereket.

Emellett haditalálmányaival, különféle robbantó szereivel is — különféle torpedó-lövegeket talált fel! — fejedelmi jövedelmet szerzett Zubovics, aki — mikor a hazai földön tartózkodik — visegrádi lakos. Es hogy milyen sokféle kiterjed a világhírű kapitány figyelmé, legérdekesebben bizonyítja az a beadványa, illetőleg levele, melyet bizodalommal intézett a debreczeni polgármesterhez.

Zubovics a sáskafaj őshazájában, felső Afrikában tanulmányozta az egyiptomi sáskát, most, hogy a Hortobágyra telepedett ez a veszedelem, a derék kapitány „rendelkezésre bocsátja a személyét, amennyiben a hortobágyi sáskairtás terén használhatna a Hortobágyon.”

Zubovics Fedor kapitány, a vas-korona-rend lovagjának ezen beadványa élénk megbeszélés tárgyát képezte fent a városházán. Értesítették a kapitányt, hogy mivel a hortobágyi sáskairtást az állam vállalta magára, forduljon a földmívelésügyi miniszteriumhoz, ahol bizonyosan szívesen fogadják a Zubovics kapitány tapasztalatait és közreműködését.

— **A debreczeni függetlenségi és 48-as párt** intéző-bizottsága folyó év április hó 21-ik napján, szerdán délután 4 órakor, a függetlenségi és 48-as kör helyiségében ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja Kertész Mihály elnök. Tárgy: Az új szervezeti szabályzat.

— **Az iparművészeti kiállításból.** Rendkívüli érdeklődés mutatkozott a kiállítás iránt ismét. Vidékről igen nagy számban jöttek társaságok; iskolák is jönnek be a kiállítást megtekinteni a vidékről is. Nagyon élénk a vásárlás is. Pompás Zsolnay-vázákból és a remek máramarosszigeti szövésekből-hímzésekből kiváltképpen nagy volt a vásárlás. A butorberendezések és egyes butorok nehezebben találtnak vevőkre; pedig szerencsésen járna akár-melyiknek vevője, mert ily pompás művű, modern butorokat ritkán lehet együtt találni ily harmonikus csoportban. A kiállítást ma még bizonyára ismét tömegesen fogja látogatni a közönség, hogy bucsut vegyen pompás részleteitől, melyeket sajnos, csütörtökön hangos kopácsolással, ahogy építették, ismét elbontanak és Debreczen szegényebb lesz egy kedves szórakozó helyével.

— **Az Omke elnöksége** a szokásos évi beszámoló közgyűlés előkészítésével foglalkozik; mint értesülünk, az ezidei közgyűlésre Szende Pál dr. főtitkár, akit már a Szabad Iskolában tartott érdekes előadásából ismerünk, megígérte lejárását és részvételét a közgyűlésben.

— **A nyírvizszabályozó társulat közgyűlése.** Az alsónyírviz szabályozó társulat ma délelőtt tartotta meg a közgyűlését. Az érdekeltek szép számmal jelentek meg a városháza közgyűlési termében. Mivel Szapáry György gróf lemondott a régi idő óta nagy buzgósággal és ügyszeretettel viselt elnöki tisztességéről, érdemeinek teljes elismerése mellett, új elnököt választottak. Kovács József polgármestert választották meg a társulat elnökévé. Az alelnökséget Latinovics Mihálylyal töltötték be. A Szabó Kálmán országgyűlési képviselő elhunytával megüresedett választmányi tagságra pedig gróf Szapáry Györgyöt választották. A közgyűlésnek fontos tárgya volt a csatornázási munkaterv megállapítása. Tíz évre állapították meg a csatornázat bővítésére vonatkozó tervet, mely után 10 évre megszavazták a pótkivetési költségeket is. Evi 2 korona 20 fillérben állapították meg holdanként az újabb terhelhetést. Így ezután 10 éven át holdföldjeink után a régivel együtt 6 korona 20 fillért fizetnek majd az érdekelt birтокosok.

— **Kitüntetett százados.** A király legfelsőbb rendelkezésével meghagyta, hogy elismerése Klein László 39. gyalogezredbeli századosnak buzgó szolgálataiért tudtul adassék. A kitüntetést a hivatalos lap tegnapi száma hozta.

— **Debreczen város, mint alapító tag.** Debreczen városát felhívta a Magyar Földtani Intézet, hogy lépjen be tagjai sorába. A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén javasolta, hogy lépjen be a város alapító tagul 200 koronával.

— **Debreczenből Váradig automobilon.** Rozdonyi Sándor régebben kérte a várost, hogy létesítsen automobil közlekedést Debreczen és Nagyvárad között s a vállalatot ő vezetni fogja. A tanács a dologba nem ment bele, hanem utasította az ajánlkozót, hogy mutassa ki a lehető jövedelmét. Rozdonyi most a kimutatást beküldte. A jog- és pénzügyi bizottságnak adták ki a kérdést véleményezés végett, mely mai ülésén elvetette a kérelmet.

— **Az utszérlől.** Szóba került a debreczeni országos vásár.

— **Kapott-e már vásárfiát?** tudakolta valaki Mariaházynétól.

— **Hát ez megint már micsoda?** kérdezte meglepődve a bájos művésznő.

Ugy magyarázták meg neki a jóízű magyar szó jelentését, hogy a vásárból hozott bármely ajándéktárgyat nevezi a debreczeni nép „vásárfiának“.

*
Persze, a magyarázatnál többet mond maga a vásárfia.

Ott kint a Kossuth-utcán árulják különféle mázos, virágos cserépedényeiket a fazekas mesterek. Mezőturról is eltengelyezett néhány kunsági fazekasmester. Az egyik különösen sikerült, virágoktól ékes korsót, „csücsös korsót“ árult! Zilahy Gyulát vásárfia gyanánt ilyen korszóval lepte meg az egyik tisztelője.

Burger Péter dr. barátunk vidáman jegyezheti be a „naplójába“, hogy a vásárfia korszó — vizes korszó volt.

*
A debreczeni országos gyülekezésnek meg nemis vásár, hanem szabadság, „nagy szabadság“ a saját külön régi elnevezése: mert ilyen-

kor sok mindenfélét megengednek magoknak a vásározó emberek. Így történt például a hatvan-utca részi derék, független kovács mesterrel, a mosolygós kerekarcu Sverla Gyulával is... Kocsikat árultak a Kossuth-utcán a kovács mesterek! Tehát „bejött“ a vásár eredményét megtapasztalni! meg az udvarán dolgozó ácsoknak drótszeget vásárolni és közben a „Bunda“ előtt elcsipték a ropogás kémenyfogásu, igaz magyar barát mesterpajtások és a jóvásár reménységével befordultak az „Angol Királynő“ fogadójába sört kóstolni.

Addig kóstolgatták a sört, addig tartották a vidám magyar barátságot, mignem napalkonytájt eszébe jutottak Sverlának (ne méltóztassanak nemzetiséginek gondolni, Orosházán született az öreg kuruc szenvedő!) eszébe jutottak az otthon dolgozó ácsok, meg a drótszeg...

Mintha csak puskából lötték volna ki! Nosza felpattant és elkocogott hazafelé.

Az asszonyok ilyenekért nevezték el a debreczeni országos vásárt — nagy szabadságnak.

— **Névváltoztatás.** Schwarcz Dezső debreceni lakos, valamint József és László gyermekei vezették nevüket miniszteri engedéllyel „Sarkadi“-ra változtatták át.

— **Egy tisztartó tragikus halála.** Büdszentmihályról tragikus esetet jelent ottani tudósítónk. A gróf Andrássy Gyula tulajdonát képező tiszadadai uradalmának tisztartója, Tarlai Dezső kiment a büdszentmihályi vásárra, hol éppen alkudozás közben hirtelen összeesett és meghalt. Halálát agyszélhűdés okozta. Tiszadadán öt árván maradt gyermeke s felesége siratja. Tragikus halála iránt nagy a részvét.

— **Veszedelemes szerződés-kötés.** Ingtalant vett Sárosi Mihályné debreczeni lakos egy ugyancsak debreczeni földes gazdától. Az ügyletről, annak rendje és módja szerint kötés is csinálódott. Felek között azonban valami kis nézeteltérés merült fel az adás-vétel körül. Ezt a körülményt a földes gazda radikálisan igyekezett elsimítani. Olyképen, hogy Sárosi-nét, pofonokkal igyekezett meggyőzni a maga igazságáról. Az asszony az utcára menekült a dühösködő szerződő fél elől, ahol a járókelők védelmezték meg a további bántalmaktól. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

— **A virtuskodás vége.** A husvéti ünnepekre szabadságolták a 39. gyalogezredtől Nagy György 15. századbeli közvitézi. Nagy György hazament szüleihez Nagylétára, hol e hó 12-én délután régi barátaival elment a korcsmába. Itt valami csekélység miatt összekülönböztek Varga Imre ottani legénnyel, kit együttesen alaposan megverték. — Varga Imre este megleste Nagy Györgyöt és társait, kiket, de különösen a katonát annyira megverte, hogy vérbenfagyva maradtak az ut porában. Nagy Györgyöt súlyos sebestüléseivel most szállították Debreczenbe.

— **A szegényügyi bizottság** tegnap délután ülés tartott. Segélyezési ügyeket intéztek el.

— **Mándoky Béla nagyváradai jubileuma.** Mándoky Béla tegnap jubilált a nagyváradai közönség előtt. A nagyváradai lapok így írnak róla: Robin orvos fásztzó szerepében lépett fel Mándoky Béla. Megjelenésekor dörgő taps fogadta, mely igazán percekig tartott s mindjobban megújult a bucsuzó művész meghatottsága folytán. Az ováció mindannyiszor megújult, ahányszor Mándoky jelenése válto-

zott. Játékát nagy figyelemmel és szerető gyöngédséggel hallgatta az ünnepi közönség és a kitöréseknél megindultan játszó művészt lelkesen ünnepelték. Ugyancsak tartott az ünnepelés, midőn a „Miniszter előszobájában“ című vígjátékban újra megjelent a bucsuzó Knabé Farkas, az öreg dijnok szerepében, amit megható hűséggel játszott az 50 éve színészkedő Mándoky Béla. Bucsuját általános színházi eseménynyé avatták, a közönség Glac Antal főispán és a színügyi bizottság Hoványi Géza buzgósága folytán díszes arany és ezüst koszorúval lepték meg a művészt, a színház művészei pedig babékoszorúval. Előadás után bankett volt Mándoky Béla tiszteletére.

— **A Debreczeni Első Takarékpénztár** 4 és fél zálogleveleinek ez évi tervszerű kisorsolását folyó hó 24-én szombaton délután 4 órakor tartja meg intézeti helyiségében., dr. Galánffy János kir. közjegyző közbejöttével.

— **Műkereskedés Debreczenben.** Tudva levő, hogy a fővárosban a legkitünőbb prima művészek műveiből Salont tart már évek óta a kecskeméti utcában levő Eggenberger-féle könyvkereskedés. — Antalffy József főutcai könyvkereskedő elhatározta, hogy ő és egykori főnöke az Eggenberger-Hoffmann-Vastag mintájára tisztán magyar és válogatott művekből készletet fog tartani. Új üzlet helyiségében pedig Salont rendez be. Házasság, ajándék stb. a kultur világban ismeretes, a kép ajándék is. Ez lesz ezentul Debreczenben is. Antalffy Istvánffytól a mai nap folyamán, kezdettül több képet vásárolt s üzletében árusítja. A vásárolni szándékozókat szívesen hívjuk fel Debreczen ezen első műkereskedésére.

— **A debreczeni munkásgimnázium** utolsóelőtti előadását 1909. április 21-én tartja meg a bábaképzőintézet előadó termében. Az előadás tárgya: **A bolgyók.** (folyt.) 36 vetített képpel. Előadó: Szabó Márton dr. főisk. tanár. Kezdeté este 8 órakor.

— **Megfuladt gyermek.** Megrendítő gyermek-tragédia foglalkoztatta ma a debreczeni rendőrséget. A Nyil-utca 86. szám alatt lakik Nagy János kömives a feleségével, Szabó Juliánával. Mindketten szegény, erős és folytonos munkára szorult emberek. Ma reggel is napszámba indultak. Hat hónapos Irén nevű kis gyermeküket 11 éves leánygyermekükre bízták. Mire a déli ebédidőre hazaértek, a kis Irénkét az ágyban a párnák között megfuladva találták. Miután nyilvánvaló, hogy gondatlanság forog fenn, a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Istvánffy-képek kisorsolása.** Az uri Casinóban levő Istvánffy-tárlaton a 100-dik sorsjegy is elkélvén, a sorsolási jegyzőkönyv s tanuk jelenlétében ma, folyó hó 21-én délután 5 és 6 óra között meg lesz tartva. A nyerő szám 100 koronát nyer s ez összeg értékéig a kiállított és árral ellátott képek közül szabadon választhatja. A második sorsolási ciklus is megkezdett. Erre jegyek, illetve tétek a mester távollétében is a pincértől megválthatók, képek vásárolhatók. Ha valaki az árt drágálná, névjegyére jegyezheti. — Ez összeget a lehetőség határáig figyelembe veszi a művész.

— **Vásári zsebtolvajlás.** Özv. Szabó Istvánné felsőjósai lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ma délelőtt a vásárban kilopta zsebéből a pénztárcát, melyben 100 korona, 2 darab ötven koronás volt. A lopást valamelyik ügyes zsebmetsző követte el, kit most nyomoz a rendőrség.

Meglepő szép

férfi-, fiu- és gyermek
RUHA-ÚJDONSÁGOK
kaphatók.

GERŐ E. ERNŐ
Férfi-ruha üzletében Debreczen, Piac-utca 41. sz.
BÁMULATOS OLCSÓ ÁRRA.

— **Beomlott épület.** Nagy riadalom volt ma hajnalban a Fűvészkert és Bethlen-utca sarkán, hol a két utca szögeletén álló vályog-épület utcára néző fala nagy robajjal bedőlt és a dűledező épület összeomlott. Az épületet istállóknak használták, de sem állatban, még kevésbé emberéletben nem esett kár.

— **Kugler (Gerbeaud) cukorkák** eredeti csomagolásban gyári áron kaphatók **Hegedüs és Sándor** cég főraktárában Kossuth-utca 11.

Midőn üzletemet végkép feloszlatom, felkérem a m. t. vevőközönséget, hogy raktáromon levő összes áruk olcsóságairól személyes meggyőződést szerezni kegyeskedjék, tisztelettel Bartha Kálmán. A raktár egy tömegben is eladó!

— **Olcsó és előnyös feltételek** mellett törleszthető kölcsönöket folyósít a „Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete“ (Csapó-u. 1.)

— **Uraktól levett** ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádogos-utca 1.

— **Mentze Henrik áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejbiszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.**

— **Tajtékpipák, acélhangu hermonikák, cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetőek be a „Munkás bazár“-ban Bádogos-utca 4. szám.**

— **Megérkeztek az újított zsebvilány lámpák** Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. szám.

— **Balmazújvároson a főtéren** egy üzlethelyiség lakással, vagy anélkül azonnal kiadó. Értekezhetni Grünberger és Glück cégnél, Csapó-utca 16.

SZINHÁZ.

A király.

(Bemutató előadás.)

Debrecen, április 20.

Piros színlapos estéje volt ma a debreczeni színháznak, épen ezért felesleges talán megemlíteni, hogy az előadás táblásház előtt folyt le.

Egy pompás francia bohózatot mutatott be színtársulatunk vigjátéki személyzete Molnár Ferenc fordításában, amely az uralkodófogadtatások mondva-csinált jeleneteit perszifalálja, kissé erősen pikánsul, de gazdag humorral, úgy, hogy a közönség egy pillanatra sem jön ki a kacagásból.

A darab meséjét, — piros színlapos meséről lévén szó, — elhallgatjuk. Elég legyen feljegyezni abból annyit, hogy egy francia király kalandjait öleli fel egy művésznővel és egy képviselő feleségével, akinek a férjéből végül „érdemei elismeréséül“ kereskedelmi miniszter lesz.

Az előadás nagyon jó volt. Zilahy Gyula játszotta a királyt, az ő sokoldalú nagy művészetének minden vonalon való érvényesítésével.

Ennek a művészetnek minden frissessége, szeretetreméltósága, jellemzősége ott csillogott alakításán s már magáért azért az alakításáért elmaradhatlan lenne a siker a darab további előadásán is. De Zilahy alakításához méltó volt elsősorban a Gazdy Arankaé is, akinek művészi izlése, választékossága sokat tompított a legpikánsabb jelenetekre is. Ennek a művésznőnek kevés alkalmá volt ilyen kétséget kizáró módon bizonyosságot tenni kiváló szép tehetségéről, tegnapi sikerét épen ezért örömmel jegyezzük fel.

Horváth Kálmán pedig egész tárházát vitte színpadra a pompás, jóízű ötleteknek s az ő kedves színészi egyénisége elejétől végig dominálta az összezet, amelyben szinte bámultuk Gyöngyi Izsót egy tetőtől-talpig neki való szerepben kifejtett fiatalos temperamentumáért.

Gazdag humorával állandó derűtségben tartotta a közönséget.

Igen jó volt Hahnel Aranka s neki is része van a sikerben, amelyhez legjobb igyekezetükkel járultak hozzá Báthory Marcsa, Lugossy Béla, Győre Alajos, Kemény Lajos, de általában az összes szereplők.

Ez estén mutatkozott be a közönségnek Oláh Zoltán, aki nagyon tehetséges fiatal színésznek látszik. A közönség nagyon rokonszenvesen fogadta.

A darabot ma és holnap, bizonyára telt ház előtt fogják megismételni.

Sz. Z.

Mujkosék a színházban.

A kedélyes vásárosok.

Debreczen, április 20.

A vásáros napok nemcsak a máskor elhagyott utcákat töltötték meg eleven közönséggel, hanem a színházi nézőtérre is derült, piros ujképeket, teletüdőből kacagó ujhagokat hoztak. Csak a színügyi bizottság elsőemeleti páholya volt szomorú. Mint valami ásitás közben nyitva felejtett fogatlan nagy száj.

Ketten ültek, üldögéltek a páholyban. Komlóssy Arthur néma élvezettel „gukkerelte“ a színpad zajgó népét. Hogy a helyzetet megértse mindenki, a bizottsági páholy mindké oldalán kedves, lármás vidéki atyafiak ütöttek páholy-táborn. Eközben történt azután, hogy az egyik páholyból való jó kövér fejű falusi ur a tulsó páholyban fölfedezte az ösmerőseit. Se szó, se beszéd tovább! A parlagi egészséges embert jellemző ruganyos léptekkel indult ki a páholyból a „komák“ látogatására.

Azonban fránya módon építették ezt a színházi folyosót. Kerekedik mindenfelől. Ajtóajtót ér a folyosón, így hát a „bácsi“ bizodalmasan benyitott egyet.

— Ah! csak akkor bámult el, midőn a páholyban már bent volt és az előtte bizonyosan idegen Komlóssy Arthur rávetette a kérdő tekintetét. De, a szomszéd páholybeli ösmnrők is örvendezve kiáltottak fel:

— Komám! Mujkos! Te vagy? Te vagy? . . . Gyere már ide!

— Ippeg közzétek törekszem! — mondta kedves ártatlansággal és jámborsággal a jóképű, kövér öreg Mujkos bácsi és a másik pillantásban már a biborbársonyos székről egész kedélyesen állépett a szomszéd jókomáknak — páholyba . . .

Mindenki elképzelteti, hogy érezhette magát Komlóssy Arthur.

nemes Portörő Kelemen.

* **Vizvári Mariska.** Az igazgatóság megnyerte a Nemzeti Színház kiváló művésznőjét Vizvári Mariskát, aki három vendégjátékra lerándul Debreczenbe. Ez alkalommal színre kerül Figaró házassága, Vájlunk el, Kaméliás hölgy.

* **Remény.** Szombatra tüzte ki újból az igazgatóság Heyermann megrázó halászdramáját, mely eddig is minden előadása alkalmából telt házat vonzott. A Reménynek ez lesz a harmadik előadása Debreczenben. A főszerepeket csak úgy mint eddig. Gerő S. Gazdy A. Hahnel, Huzella. Bátor, Ternyei, Lugosi, Kemény, Gyöngyi, Ligeti, Győre adják.

* **Zilahyék Aradon.** Az „Arad és Vidékéből“ olvassuk: Élvezetes estéje lesz szerdán az aradi közönségnek. Ekkor kezdi meg vendégjátékát az aradi közönség kedvence, Zilahy Gyula—Singhoffer Vilma az „Erdészlány“ című szerepében. Zilahy Gyula a debreczeni színház igazgatója pedig hétfőhöz egy hétre kezdi meg az aradi színpadon vendégjátékait legjobb szerepeiben. Zilahy Gyula a mai nap folyamán már elis utazott Aradra.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kiméjétek meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egyenesek nesznek.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

A gyermek szereti a

SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Nyáron is a legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2K. 50.

Kapható minden gyógytárban.

A kivándorlási ügynökök áldozatai.

Elkobzott hajójegyek.

Debreczen, április 20.

A hajduvidéken is erőt vett a dollárláz, mely a gyors meggazdagodás csalóka biztatásával hívja-csábítja a jó, derék magyarokat tengerentúlra, messze eső földrészre, Amerikába, mely pedig most már nem az eddigi képzel „ígéret földje“, hanem ismeretlen küdelmek, hanyattatások, veszedelmek országa.

Különös, hogy dacára a tengerentúlról érkező panaszos leveleknek, nagy csalódásoknak, melyeket a visszatérők hoznak magukkal, még mindig vannak, akik szerencsét próbálni utra kelnek.

Ha tudnák pedig, hogy már kezdetben mennyi sokféle viszontagság, csalódás várakozik rájuk. Először is visszaélnék a szegény kivándorolni akarók jóhiszeműségével a lelketlen kivándorlási ügynökök, kik tiltott, törvényellenes utakon, módokon csábítják idegen világrészre a könnyen hívő egyszerű népet.

Most is egy ilyen ügynök járt-kelt Hajdumegyében, akinek összesen tizennégy embert sikerült befogni, hogy 20 korona ellenében küld nekik hajójegyet. Természetesen ez a 20 korona csupán előleg lett volna és aztán a szegény becsapott emberek fizethették volna a véres verejtékkel keresett nehéz pénzeket majd oda kint.

Ugyanis az a kivándorlási ügynök egy német kivándorlási hajóstársaság embere volt és az elkábított embereket Hamburgon keresztül akarta Amerikába liferálni, amit a miniszteri rendeletek erősen és határozottan tiltanak. A hamburgi cég Scharlach et Comp nevet viseli és a hajójegyek szelvényeit el is küldötte az alábbi nevekre Hajdumegyébe: Barna György, Szina János, Papp János, Bandi Sándor, Czifra József, Zsurkó Sándor, Bora Gábor, Suta Sándor, Ferniván Sándor, Terhes János, Fodor István, Brádi Gábor, Barna János és Szabó Gábor.

A debreczeni rendőrség azonban idejekorán tudomást szerzett a manipulációról és a hajójegyeket egy szálíg elkoboztatta és megsemmisítés végett átküldötte az ügyészségnek.

TÁVIRATOK.

Magyar politikai helyzet.

(Távirati tudósításaink.)

Budapest, április 20.

Hazudnak a bécsi lapok.

Bécsből jelentik hiteles forrásból: A ma reggeli bécsi lapoknak az a hire, mintha a magyar kormány a bankkredésben engedékenységet tanusítana, nem egyéb pium desideriumnál, mely a valósággal ellenkezik. — Jelentéssel bir ellenben a N. F. Presse ma esti cikke,

mely elismeri, hogy a bankhangulat Magyarországon nem mesterkél, nem mondvacsinált, hanem őszinte és oly erős, hogy azzal komolyan számolni kell, mert a kisebbségből hiába vállalkoznék bárki is bankellenes programmal elvállalni a kormányt. Azért a magyar kormány erélyesen kitart a kartell-bank mellett és sikertelenség esetén Kossuth és Apponyi határozottan az önálló bankot proponálják.

Andrássy is Bécsbe ment.

Andrássy ma délután Bécsbe időző miniszter társai hívására Bécsbe utazott.

Wekerle a királynál.

Bécs, április 20. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt tizenegy órakor jelent meg a királynál audienciára, hogy a bankügyben továbbiakra nézve javaslatot tegyen. A miniszterelnök azt az előterjesztést tette, hogy a király hallgassa meg Kossuth Ferenczet és gróf Apponyi Albertet, a többségben levő függetlenségi párt vezéreit.

Államférfiak tanácskozásai.

Bécs, április 20. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel elsőbbsen Skerlecz Iván báró miniszteri tanácsos látogatását fogadta, aki az éjjeli vonattal érkezett Bécsbe. Azután a miniszterelnök hosszabb ideig hivatalos ügyeket intézett el, majd Zichy Aladár gróf, ő felsége személye körüli miniszter és Sztéryni József államtitkár tanácskozott. Fél 10 órakor a miniszterelnök báró Burián közös pénzügyminiszter látogatását fogadta, akivel félóránál tovább tanácskozott; ugyanebben az időben Kossuth kereskedelemügyi miniszterrel és Sztéryni József államtitkárrel konferált.

Kossuth—Wekerle—Aehrenthal.

Bécsből jelentik: Aerenthal külügyminiszter ma délután hosszabban tanácskozott Wekerle miniszterelnökkel és Kossuth Ferenczel. A tárgyalásoknak nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Kossuth kijelentése.

Bécs, április 20. Kossuth Ferencz ma Bécsben újságírók előtt kijelentette, hogy ha a kartellbank terve meghiusulna ő feltétlen az önálló nemzeti bank felállítására tesz előterjesztést a királynak.

A pozsonyi mandátum.

Pozsony, április 20. Kossuth Ferenc titkára, Pallay Sándor ma ideérkezett és Bartal György kir. közjegyzőnek átnyújtotta Kossuth Ferenc sajátkezűleg írott levelét, melyben a központ a Popovics volt pénzügyi államtitkárnak kinevezése folytán megüresedett mandátumra jelölte. A jelölés Bartal György a függetlenségi program alapján elfogadta.

Panamázó miniszter.

Madrid, április 20. A tengerészeti jogiroda elnöke feljelentést tett a kamara elnökének, hogy a tengerészeti miniszter a hadihajók építésének megbízatásánál hogy visszaélést követett el. Egy képviselő a mai ülésen ez ügyben interpellálni akart. De a kamara elnöke az interpellációt nem engedte tárgyalatni sem.

Nagy szerb hazaárulók pöre.

Zágráb, április 20. A rendőrség tartóztatta Keszlík Emil joghallgatót, aki a nagy szerb-pört tárgyalása alatt a tárgyalási elnöknek azt az eljárását, hogy az az egyik védő ügyvédöt 200 korona rendbírásra ítélte, gazemberségnek minősítette.

Az anneksziós megegyezést szentesítették.

Bécs, április 20. A Konstantinápolyból ideérkezett hírek szerint a szultán szentesítette az anneksziós megegyezést.

A Harden-pör.

Berlin, április 20. Az új Moltke-Harden-pör tárgyalását a negyedik büntetőkamara ma Lehmann, a Landgericht igazgatójának elnöklete alatt megkezdte. Harden védőügyvéde, Bernstein igazságügyi tanácsos és Moltke ügyvéde Sello igazságügyi tanácsos, úgy a tárgyalás előtt és alatt több ízben értekeztek egymással. Miután Hardent az elsőfokú bíróság négy heti fogházra ítélte, nem lehet szó a felek közötti egyezségről, hanem talán csak az volt az értekezlesek célja, hogy a pör anyagát korlátozzák.

Mi az ujság?

— Érdekesebb esetek mindenfelől. —

Budapest, április 20.

Nyolc millió jótékony célra.

Bécsből jelentik: Tegnap temették el Engel Márkus dúsgazdag magánzót. Engelnek egyetlen leánya az örökös, aki ugyancsak milliós és aki egész vagyonát, nyolc millió koronát jótékony célra testálta. A Schottenringben levő palotáját a zsidó hitközségnek adományozta.

Sikkasztó hivatalnokok.

Szekszárdról táviratozzák: Somogyi Izsó, a szekszárdi villamostelep könyvelője Tam Ferencz pénzbeszedővel együtt szövetkezve, több ezer koronát elsikkasztott. A csendőrség a két sikkasztót letartóztatta.

A libányi faipar részvénytársaság feljelentést tett a rendőrségen egyik hivatalnok ellen, aki 38.000 koronát sikkasztott el a társaságtól. A részleteket a nyomozás érdekében a rendőrség nem közli.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 20.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv esekély. Lanyha irányzat mellett 8000 métermázsa került forgalomba 10—15 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonák közül rozs 10, tengeri 5 fillérrel olcsóbb. Idő: derült.

Buza április	14.15—16
Buza májusra	13.90—91
Buza októberre	11.58—59
Rozs áprilisa	9.77—78
Rozs októberre	9.16—17
Zab áprilisa	8.85—86
Zab októberre	—
Tengeri májusra	7.51—52
Tengeri júliusra	7.73—74
Repce augusztusra	14.90—

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bűnügyi főtárgyalások. E héten a debreczeni kir. törvényszéken a következő ügyek kerülnek főtárgyalás alá: 1909. április 21-én szerdán. Neumann Nándor ellen, — uzsora vétségéért. Szatmári János s társa ellen, — lopásért. Grósz Jakabné ellen, — gondatlan-ságból okozott emberölés vétségéért. — Április hó 22-én, csütörtökön: R. Flach János

ellen lopásért, Darabos Béláné ellen lopásért Csengeri Gábor s két társa ellen lopásért, Kiss Sándor s három társa ellen testisértésért. Április hó 23-án, pénteken: Beregi Dávid ellen testisértésért, Fábán József ellen testisértésért, Pusztai Miklós ellen megfertőztetésért, Mohácsi Gyula ellen felmenő ágbeli rokonon elkövetett súlyos testisértésért.

Regény-csarnok.

74. Regény.

A nagy rejtély.

— Nem lesz tán helytelen, ha elmondom, hogy azon hölgy férjhezmenetel megelőzte Macallan ur házasságát. Visszahatlatlanul elvesztette azt a nőt, a kit szeretett, remény és vágy nélkül maradt az életben, midőn unokahugomon megkönyörült.

„Befejezésül még csak annyit mondhatok, hogy a legnagyobb szerencsétlenség, mely unokahugomat mint lányt érthette volna, távolról sem közelíti meg az ily házasság szerencsétlenségét. Őszinte véleményem és hitem az, hogy két kevésbé összeillő egyén, mint vádlott és elhunyt neje, soha sem került házassági áldás alá.”

Ezen tanúnak vallomásai rendkívüli hatást tettek egy a hallgatóságra, valamint az esküdt-székre is. Az ellentétes vizsgálat arra kényszerítte ugyan Lady Brydehavent, hogy nyilatkozatai némelyikét megmátsa s elismerje, mikép Macallan ur szerelmi története, más nőt illetőleg, csak kőszá hir volt; azonban a tények, miket előadott, megingathatlanul megmaradtak, s ezen egy okból más szint kezdett ölteni a bűnpör, s vádlott ügye már nem látszott oly végkép reménytelennek.

Ezután két másik hölgy jelent meg, az elhunyt Macallanné meghitt barátói. A házassági frigy összeillőségére nézve nem osztották Lady Brydehaven nézetét; azonban minden egyében bizonyítékait megerősíték, s a Lady Brydehaven által előidézett komoly benyomást nyilatkozataikkal még inkább támogatták.

A következő bizonyítékoknak a tanács a Gleninchen talált levelek és napló néma tanuskodásait ajánlja.

A bírói kar kérdésére válaszolva, az államügyész kijelentette, hogy e levelek vádlott és elhunyt neje barátai által irattak s oly részleteket tartalmaznak, melyek egyenesen a kettőnek házasi-életi viszonyaira vonatkoznak. A napló még sokkal értékesebb volt bizonyíték tekintetéből.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

K. Gy. Az ígért tudósításokat várjuk! Szivesen fogadjuk, természetesen a tárgyilagosságot szem előtt tartva. Ami a tárcát illeti, bár kedves hangulatu dolog, mivel a történet nem eléggé eleven benne s nem is különösen új, sajnálattal félretettük. — Bár elősmerjük, hogy kedvesen dolgozta fel ezt az avatag dolgot.

Turáni magyar. Lelkes sorait, szép gondolatait örömmel adtuk közre. — Szivesen látjuk máskor is. Csak kérjük lehetőleg mindig rövidre fogni a mondanivalókat, melyeknek érdekességét éppen az alkalmosszerűségek fogják emelni. A lap megrendelésre vonatkozó bejelentését közöltük a kiadóhivatallal.

Dr. Gulácsi Sándor Várad. A kedves megemlékezést köszönjük. Az adott életjelnek őszintén örülünk.

Porcsalmy Gyula Hajduböszörmény. Utána fogunk nézni. A cserepéldány felől intézkedünk.

Sz. F. A jutalomjátékokról írott tárcájában nem mond valami újabbat! A hollandi színészetéről írott tárcája már sikerültebb, ámde nemannyira érdekes, hogy elhalmozottságunk miatt közölhessük. Örvendünk, ha honi színészetnek helyet szoríthatunk! Azért inkább küzelebből keresgesse a tárgyait. Érzéke — elismerjük — van hozzá.

B. H. Szabadka. Intézkedni fogunk a cserepéldány felől.

MENETREND.

Debrecenből indul :

Budapest felé személyvonat	—	d. u. 12 ó.	10 p.
Budapest felé (gyorsvonat)	—	d. u. 4	42 "
Budapest felé (gyorsvonat)	—	reggel 8	57 "
Csak P.-Ladány mtv.	—	reggel 5	09 "
Csak P.-Ladányig	—	d. e. 11	28 "
Budapest—Nagyvárad felé	—	d. u. 3	45 "
Budapest felé	—	éjjel 2	20 "
Budapest—Nagyvárad felé	—	este 10	40 "
P.-Ladány—Nagyvárad	—	este 9	00 "
M.-Sziget sz. v. felé	—	éjjel 2	44 "
Csak Szatmárig	—	reggel 5	10 "
Szatmár—M.-Sziget felé	—	d. u. 3	56 "
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	—	d. u. 6	57 "
M.-Szigetig	—	este 10	53 "
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	—	d. u. 12	20 "
Szerencs—Kassa sz. v.	—	reggel 5	15 "
Miskolcz—Kassa felé	—	reggel 8	51 "
Nyíregyháza—Szerencs	—	délbe 12	26 "
Miskolcz—Kassa felé	—	este 7	06 "
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa f.	—	d. u. 4	28 "
Nyíregyháza	—	este 10	38 "
(m. á. vasutól	—	reggel 5	30 "
(vásártérről	—	reggel 5	38 "
(m. á. vasutól	—	d. e. 8	09 "
(vásártérről	—	d. e. 8	16 "
H.-Böszörmény	(m. á. vasutól	d. e. 11	11 "
B.-Sz.-Mihály	(vásártérről	d. e. 11	20 "
felé	(m. á. vasutól	d. e. 11	20 "
(m. á. vasutól	—	d. u. 4	36 "
(vásártérről	—	d. u. 4	47 "
(m. á. vasutól	—	este 7	00 "
(vásártérről	—	este 7	07 "
F. Abony felé m. á. vasutól	—	reggel 4	36 "
Tissapölgár, Tiszafüred, Füzessabony	d. e. 11	33 "	
F.-Abony felé vásártérről	—	reggel 4	56 "
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	—	d. u. 4	56 "
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	—	d. u. 5	12 "
Derecske—N.-Léta felé	—	reggel 9	41 "
Derecske—N.-Léta felé	—	d. u. 4	51 "

Budapestre érkezik :

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	—	d. u. 1 ó.	40 p.
A déli 12 ó. 10 p.-kor ind. sz. v.	—	este 8	20 "
Az este 10 ó. 40 p.-kor ind. sz. v.	—	reggel 5	45 "
A d. u. 4 ó. 40 p.-kor ind. sz. v.	—	este 9	40 "
Az éjjel 2 ó. 20 p. indul gy. v.	—	reggel 7	50 "

Budapestről Debrecenbe indul :

A d. u. 12 ó. 8 p.-kor érk. gy. v.	—	reggel 7 ó.	20 p.
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érk. sz. v.	—	reggel 9	—
Az este 6 ó. 49 p.-kor érk. sz. v.	—	d. u. 2	25 "
Az éjjel 2 ó. 18 p.-kor érk. sz. v.	—	este 7	05 "
Az este 9 ó. 46 p.-kor érk. sz. v.	—	d. u. 12	20 "
P.-Ladányig .gy. v. átszállással	—	este 9	15 "

Debreczenbe érkezik :

Budapest felől gy. v.	—	délbe 12 ó.	08 p.	
Budapest—Nagyváradfelől sz. v.	—	d. u. 3	36 "	
Budapest—Nagyváradfelől gy. v.	—	este 6	49 "	
P.-Ladányból sz. v.	—	d. u. 2	51 "	
Püspökladány	—	reggel 7	46 "	
Püspökladány	—	délbe 9	36 "	
Budapestről sz. v.	—	este 9	46 "	
Budapestről sz. v.	—	éjj. 2	18 "	
M.-Sziget felől sz. v.	—	reggel 6	48 "	
M.-Sziget felől sz. v.	—	éjjel 10	12 "	
Nagyvárad—Püspökladány	—	reggel 5	03 "	
M.-Sziget felől	—	éjjel 1	29 "	
M.-Sziget felől gy. v.	—	reggel 8	46 "	
Királyháza felől sz. v.	—	déli 11	40 "	
Királyháza	—	reggel 6	48 "	
Körösmezőről gy. v.	—	d. u. 4	22 "	
Körösmezőről gy. v.	—	este 10	12 "	
Szatmárról gy. v.	—	d. e. 8	46 "	
Szatmárról sz. v.	—	este 6	43 "	
Nyíregyházáról sz. v.	—	reggel 6	35 "	
Kassa felől sz. v.	—	reggel 8	04 "	
Szerencs felől sz. v.	—	déli 11	32 "	
Kassa felől sz. v.	—	d. u. 3	24 "	
Kassa felől sz. v.	—	este 8	46 "	
Szerencs felől sz. v.	—	reggel 10	26 "	
(vásártérről	—	d. e. 11	7 "	
(máv. vasúthoz	—	d. e. 11	14 "	
(m. á. vasúthoz	—	este 7	26 "	
B.-Sz.-Mihály	(vásártérről	—	este 6	23 "
H.-Böszörmény	(máv. vasúthoz	—	este 6	30 "
felől	(máv. vasúthoz	—	d. u. 2	00 "
(vásártérről	—	d. u. 3	31 "	
(máv. vasúthoz	—	d. u. 3	40 "	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	—	d. u. 7	54 "	
F.-Abony felől vásártérről	—	d. u. 7	54 "	
—	—	este 10	07 "	
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	—	reggel 5	31 "	
O.-Köcs—Polgár felől vásártérről	—	reggel 5	21 "	
Derecske—Nagy-Léta felől	—	d. u. 3	52 "	
Derecske—Nagy-Léta felől	—	reggel 7	50 "	
"	—	d. u. 9	20 "	

A kiváló bőr- és lithiumos gyógytörzs

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, osztorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salva-Lipócsa Salva-törzs Vállalatnál Budapest, V. Rudófrakpart 8.

Telefon 5. Telefon 5.

Aratógépeket,

kévekött, marokraké és fűkaszállókat a legteljesebb felelősség és kedvező fizetési feltételek mellett szállít olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN

gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos, díjmentesen felszereli és munkába állítja. Ajánlja továbbá saját talmányu szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért darabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel: **Bagi István.**
Kaba.

2266

Tessék ajánlatot kérni.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országut mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet **Dr. Márton Kálmán** ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Szalmakalap lakk

minden színben kapható

Neumann Gyula

festékkirálynál

Hatvan-utca 8.

MEGLEPŐ, SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEK

PAPTAMÁSI LITHIUM-GYÓGYVÍZ

gyomor-, vese-, hólyag- és bélbántalmaknál, valamint asthma, bronchiale, köszvény és huyasavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA

fűszer- és csemege-kereskedésében,
DEBRECEN KOSSUTH-UTCA.

Gazdakörök figyelmébe.

Tisztelettel alulirottak közhírré teszik, hogy a jelenlegi időszakot nagyon is kedvezőnek tartják a lenvetéssel nagyobb mérvben foglalkozni, miért is vetőcélokra alkalmas vetőmagot előnyös feltételek mellett a t. gazdakörök rendelkezésére tartunk, valamint hajlandók vagyunk az elvárando lentermés biztosítása érdekében már most megállapodásra jutni.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálnak

Holländer Adolf és Fia

Debreczen, Piacz-utca 28.

Donoqán és Somossy

Debreczen,

Kistemplombazár.

Meglepő szép tavaszi ujdonságok érkeztek

női divatkelmékben, Voile de laine, selyem szövetek, ruha vásznakban.

Óriási választék napernyőkben

Szőlőoltvány.

szállít fajtisz-taságért jótállva legdu-sabb választékban má-évek óta első-nék és meg-bizhatóbbnak ismert

Külföldi első szőlőoltvány telep; tulajdonos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagy külföld m.) Tessék kedves árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

2210

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszere gyöngéledők, vérszegények és láb-zók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vér-javító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata Kapható:

J. Serravalló-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fillér, 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jakobi-féle Antinicotin cigarettahüvelyek fadobozban!!

Figyelem! Csakis a „JAKOBI“ jelzéssel valódi Minden doboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona.
3.10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona.
teljes férfiruhához	1 szelvény	12 korona.
(kabát, nadrág és	1 szelvény	15 korona.
melény	1 szelvény	17 korona.
elegendő csak	1 szelvény	18 korona.
	1 szelvény	20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarnt stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahü, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

„FÉLIX” GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hő forrás, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdőalakjában, csúsz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészek gyulladások, méh-hurut, medencebeli sejtszövetlob és izzadmányoknál; Ivó gyógymód alakjában, idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeinél, sárgaság és epekőveknél meglepő gyógyhatás. Tükör kád, mór szénsav és iszap-fürdők.

≡ 1908. évben 8600 állandó fürdővendég. ≡

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakoszoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlapárak, állandó elsőrendű cigány-zene, vasárnaponként katona-zene, tennis-pálya, gondozott sétautak, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.

≡ Curtaxe és zenedíj nincs. ≡

Prospektust küld

Pósta, távirta, interurbán-telefon.

az Igazgatóság.

Telefon
59—90.

Walla József

Alapított
1870 évben.

cementárugyár részvénytársaság

Mozaiklap-, Műkö és Cementárugyár. — Beton-, Vasbeton-
●●●●●●●● és Burkoló építési vállalat. ●●●●●●●●

Iroda és gyár kizárólag:

Budapest, VII. Gizella-ut 38. sz.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utcza 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és béli meghívók s minden a nyomda szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.